

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.

Előzetesül ár:

Hegyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görgyudvar,

hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket

a kiadóhivatal

méréselt áron számít fel.

A végzet.

Irta: Balassa Armin dr.

A harsonák elhallgattak,

Már nem zengik a világnak mind a négy tája felé magyaroknak fényes diadalát a habsburgi dinasztia és bécsi fegyvertársai fölött, mint amiként zengtek három éveknek előtte, ama boldos áprilisi napon.

Jobb is, hogy elhallgattak.

Csak önön szégyenünkről szólhatna a dal; arról a századokra szóló szégyenről, hogy Európa szemelattára miként hurcolták meg a nemzetet kikialtott vezérei közjogi tehetetlenségünk hátójában és miként vonszolták maguk után személyes politikai bukásuk fertőjébe.

Mert Kossuth Ferencnek és társainak nem abban van az ő végzetlen nagy politikai bűnük, hogy az országot föllázították kiküzdhetőnek hirdetett nagy nemzeti célok érdekében, amelyek kiküzdhetetleneknek bizonyulván, számolni kellett a lehetőségek politikájával. Még abban sem tetőződik be nemzetellenes politikai bűnöttük, hogy a destruktív alkotmányromboló harcot akkor folytatták, amikor már bebizonyítotlag tudták, hogy a kitűzött nagy célok elérhetetlenek. A rettenetes és kiengesztelődésre semmiképen nem méltó bünt akkor követtek el, amidőn politikájuk bukásának következményeként félre nem állottak, hanem a bécsi paktummal bevégzett tények elé állítván a nemzetet, arra kényszerítették, hogy árulásukkal azonosítsa magát és egy politikai lázálomban lefolytatott általános képviselőválasztás pártarányaiból az előbbi függetlenségi politika céljaival homlok-egyenest ellenkező célokat szolgáló politikát a nemzeti akarat követelése gyanánt formálták ki.

Ez a vakmerő politikai árulás nem eredményezett kevesebbet, mint a nemzet politikai jellemének megbecsteintését.

Ahelyett, hogy politikájuk megbukván, félreállottak volna és lehetővé tették volna, hogy olyan emberekre bizza a király az átmeneti kormányzást, akik a nagy harcok idején sem jobbra, sem balra angazsálva nem voltak, ők maradtak a „platonos” rendületlenül. Deák Ferenc Kehidára vonult vissza, amikor az elvek harcát az ököljog uralma váltotta föl. Kossuth Lajos az örök hontalanság tragikus hőségének főségének emelkedett, elbukni látván elveit. Széchenyi István grótot a döblingi téboly-

dába üzte a nemzet sorsa fölött való szünettelen tételődés. Ők pedig mocsár-ágyat vájtak maguknak az elárult elvek temetőjében és hogy maguk a mocsárban is tisztáknak látszassanak, ráfogják a nemzetre, hogy: ez az, amit akartál, oh imádot hazánk!

A magyar nemzet politikai tisztessége, faji jelleme és jövőndő sorsa érdekében minden magyarnak tillakoznia kell az ellen a nemzetgyilkos törekvés ellen, amely ezt a mostani hatalmi üzérkedést a magyar nemzet függetlenségi politikája gyanánt akarja elfogadtatni.

A magyar történelem legnagyobb politikai szélhámosai azzal ámitottak és ámitanak országszerzte, hogy akik nincsenek velük egy nézetben, azok ellenségei a függetlenségi eszmének. Ezzel az alávaló ferdtetéssel igyekeznek gyűlöletessé tenni minden aggódó, bíráló vagy ellenőrző véleményt. A ferdtetésnek hitványsága és vakmerősége pedig abban rejlik, hogy az ellenvéleményűek éppen azért gyűlölik és utálják őket, mert a nemzeti függetlenségi eszmét gonosz osztrák politikájukkal és a hatalomrajutás mohó falánkságával minden politikai erőforrásból kifosztották. A függetlenségi eszmének tehát ők nemcsak az ellenségei, hanem valóságos eláruló, mert még mielőtt 1906 ban megszületett volna a függetlenségi párt abszolút többsége, már eladták Bécsben ezt a többséget összes függetlenségi és 48-as elveivel egyetemben.

A 67-es kormányzatoknak joguk és kötelességük volt a lehetőségek politikájának álláspontján lépésről-lépésre haladni, mert kormányzási possibilitás mai közjogunk szerint csak az 1867. XII. törvénycikk rendelkezéseinek elfogadása mellett lehetséges; ám ott állott mögöttük a függetlenségi és 48-as párt ellenzéki erejében a nemzeti függetlenség történelmi jogának sértetlensége.

De mi maradt meg ebből a jogból, attól a perctől számítva, amikor a nemzet nagy vezérei fogadalmat tettek Bécsben arra, hogy a magyar parlamentben szólni sem fognak többé erről a jogról és aki mégis elég vakmerő lenne szólni, azt politikai kényszerhalálra ítélik, mint a királynak adott becsülető ellen vétőt és honáruló lázadót?

És ők ezt a függetlenségi eszméhez való hűségés ragaszkodásnak és függetlenségi és 48-as politikának merik nevezni.

Pihal nemzetes nagy jó urak, ott fön a magasban!

Milyen jó nekik, hogy az alkotmány ellen való föllázadásuk idején voltak bátor publicisták néhányan, akik azt mondták, hogy véget kell vetni az üres közjogi frázispolitikának és át kell térni a józan, komoly és tartalmas gazdasági politikára! Milyen jó nekik, hogy ezt a leckét megtanulták és szajkó módra reálolvashatják most önmagukra!

De megfeledeknek arról, hogy ami velük szemben intelem és az alkotmányos rend helyreállításának követelése volt, annak sohasem lehetett és nem is volt az a célzata, hogy a magyar nemzetnek közjogi viszonylata Ausztriához és ezen viszonylat alapján közös érdekűeknek fölsimert ügyek a magyar parlament diskusziójának anyagából kiküszöböltessek és minden magyar érdek, minden parlamenti kritika és ellenőrzés nélkül szabad prédájul dobassanak oda a bécsi politika vakmerő követeléseinek.

Jól mondotta nekem egy nagytekintélyű függetlenségi és 48-as képviselő, beszélgetvén vele a kétségbejítő magyar politikai viszonyokról, hogy: mi nem tehetünk semmit, ha vezérek a hatalom birtokának kedvéért semmit sem mernek kockáztatni.

És nem kockáztatnak semmit. Émelyítő fecsegésekkel, ostoba fuzionális pártcsirizeléssel akarják továbbra is megtartani maguknak azt a banditazsákmányt, amelyet a nagy politikai összeomlás zürzavarában raboltak össze maguknak.

A korrupeció minden elképzelhető eszközzel kitarított bérénchadat és kémtestületet helyeztek el a társadalom egész területén. Imátnal imádsággal káromolják a nemzet legnagyobb érdekeit, amikor hívőknek hazudozzák magukat és a hitellenség örvöngésével rombolják össze a nemzet évezredes ábrándjait, a mai napra fölsimert gazdasági érdekeit és a jövőndőre szóló biztosítékait.

Ezen a szörnyű nagy nemzeti katasztrófrán pedig nem segíti át a nemzetet semmi más, mint maga az östermészet, ha segítségére siet és sürgösen megteremti a szükségese: férfiakat

Amikent Canning, a nagy angol szónok mondta:

— Hagyjunk fel már egyszer azzal az üres fecsegéssel, hogy rendszabályokra és nem emberekre van szükség; mintha a hám húzná a szekeret és nem a ló, amely a hámba van fogva. Ellenkezőleg, én azt mondom, hogy a rendszabályok önmagukban kevés értékkel bírnak, de annál többel

az ember, a férfiú. Különösen válságos időről szölok, amidőn rendszerek rombadőlnek és általános szabályok csütörtököt mondanak. Ilyen esetben nem a rendszabály, bármilyen helyes is legyen ez a gondolatban, menti meg a közállományt, hanem igenis egyes személyiségek jelleme és erélye. Ilyenkor dőlnek romba vagy emelkednek nemzetek, nem a tanácsok tartalma, hanem a szerint, hogy milyen kaliberű férfiak állanak az élükön.

De hiszen azok a politikai ösragadozók még annyira sem erélyes férfiak, hogy rendszabályokat tudnának kitalálni, amelyekből a nemzet fölemelkedését remélni lehetne. Hol vannak tehát bennük a nagykaliberű férfiak, akik megtudnák menteni a nemzetet az összeomlástól, kihíván ellene politikai hitványságukkal, gyávaságukkal és kielégíthetetlen önzésükkel a minden bűnököt megbosszuló — Végzetet.

Valami hibája van . . . Egy falusi legény elment feleségnek valót keresni és természetesen, hogy talált is.

Megtörtént az ismerkedés; már a házasság megkötésének napja is szóba került, amikor a vőlegény meggondolta a dolgot s a házasságból nem lett semmi.

Kérdték, faggaták a vőlegényt, hogy miért nem veszi el a leányt.

A sok kínos faggatás után végre kinyögte a legény:

— Valami hibája van . . .

A család sértődötten fakadt ki a legény ellen, mert annak tudatában éretek, hogy az ő leányuk a megtestesült erény, szép is, gazdag is.

Nem is hagyták annyiban a dolgot, hanem követelték a legénytől, hogy mondja meg, mi kifogása van a leány ellen, mert különben baj lesz, mivel a kijelentést igen sokféleképpen lehet magyarázni.

A legény hűzódózott, nem akart bővebb felvilágosítást adni, de amikor az apa szigorúan követelte, hogy mondja meg mi hibája van az ő leányának — az egész atyafiság amúgya kijelentette a legény, hogy — Tulságosan szép a leány . . .

— Hat ez is hiba? — kérdezte most már mosolyogva az após-jelölt.

— Hiba — szölt a legény — mert akinek a faluban eddig szép felesége volt, mind rosszul járt; szemet vetettek rája: a többi minék mondjam, úgyis tuchatják . . .

* * *

Ar egyszerű falusi legény emc törtérelája jut eszünkbe, amikor a magnások kúrtjének vészjelzése ütötte meg fuleinket.

Tudvalevő dolog, hogy a volt szabadelvű párt tagjai félreálltak mivel a koalíciós kormányzást nem akarták befolyásolni sem támogató, sem pedig ellenzéki állásponttal.

A koalíció elcinte örült, hogy ilyen könnyű szerrel megszabadult a régi befolyásos emberektől; de később hiányát érezték, mert tapasztalatok hiányában egyik baklövés után a másikat követték el.

Belátták végre, hogy a nemzet ítelmes elemeit magában foglaló szabadelvű párt nélkül nem lehet helyes politikát követni,

Keresték ennél fogva az alkalmat, hogy megbékítsék a régi embereket és szövetségre lépjenek velök.

A doioq nehezen ment, mert a szabadelvű párt nem akart azokkal az emberekkel szövetezni, akik hazugságokkal, erőszakkal, hazaárulás révén jutottak a hatalomhoz; még a dolog a kezdet stadiumában van a kibékülést illetőleg; szövetségről még jóformán szó sincs, amikor a koalíciós magnások kúrtjében elhangzik a tiltakozás a falusi legény módja szerint, hogy nem kell a menyasszony, mert — nagyon szép . . . Nem kell a szövetség nekik a szabadelvű párttal, mert a szabadelvűektől a bocsulés csak, nyíltan bevallják egész politikájukat, amit követnek.

Ez pedig a koalíciós eszjárással össze nem egyeztethető, a koalíciós politika azt kívánja, hogy a nemzetet állandóan hazugságokkal kell traktálni; az osztrákoknak minden követelését ellenszolgáltatás nélkül kell teljesíteni, mert a mandatumot és a miniszeri tarcát csak így lehet biztosítani.

A kuruc időről hirnuszokat zengeni és az osztrák császár labái célé kell tenni Magyarország minden jussát — amihez pedig a szabadelvű párt emberei nem kaphatók; mert azok, ha lassan is, de biztos tempóban akarták megteremtteni a teljesen független Magyarországot.

A koalíciós kúrt minden hangja azt harsogja, hogy tulságosan szép, tulságosan becsületes a menyasszony, így tehát szövetségről szó sem lehet.

A szabadelvű párt, amely a központban a Nemzeti Tarsaskörből nézi ezt az isteni játékot, mosolyog az egész dolgon, mert hisz neki nincs szüksége arra, hogy a koalíciós szövetségre lépjen, a jövő évben megtartandó képviselő-választásra úgyis kialakult már most a közönség véleménye s tudatában van annak, hogy a nemzet nem fogja felróni hibául azt, hogy következetesen becsületes maradt . . .

Levél a szerkesztőhöz.*)

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A »Szentesi Lap« f. évi 7-ik számában egy közlemény jelent meg, a melyben interpelláció intéztetik Szentés város polgármesteréhez: hogy van-e tudomása arról, hogy a polgári leányiskola katólikus növendékei Vízkereszt napján, a kath. körben, István- és a sz. Mária polg. iskolai tanárnő vezetésével és a kath. plébánia védnöksége alatt színelőadást rendeztek, s hajlandó e nevezett — ki a cikkirő szerint a polg. iskolába a felekezeti kedést belopta — figyelmeztetni, hogy: ne tovább!

Engedje meg Szerkesztő Úr, hogy e közleményre, mint a ki az előadás előzményeit és folgyását alaposan ismerem s a kit vallási cigitósággal — a különböző felekezetek köreiben való szerepéseim után de egyébként sem valóhatóság s nem mint katólikus, de mint az igazságot szerető ember, egy védetelen nő érdekében felszólalhassak.

Nem követtem el sérelmet, s nem csempészte be a polg. iskolába a felekezeti kedést István- és a sz. Mária, azzal, hogy ő a katólikus kör felkérésére, a szokásos felolvasási esték keretében, a polg. iskolás növendékeinek egy részével, a kör szelleméhez mért s részben vallásos tárgyú előadást rendezett, — sőt ellenkezőleg, azért a sok fáradságot és erkölcsi sikerért méltán köszönetet érdemelne, mint a hogy azt az előadást végignézó s különböző felekezeti hallgatóktól meg is kapta.

*) Lapunk előző számához későn érkezett a így most szorítottunk a levélnek helyet. Szerk.

Hogy polgári iskolás leányok szerepeltek, az nem volt kárunkra, azzal csak ügyeséget sajátítottak el, de egyébként az előadason való szerepléshez engedélyt az Igazgatónő volt szives megadni — nagyon helyesen nem látva benne semmi okot a megtagadásra. Hogy pedig csak katólikus leányok szerepeltek, annak nem a nevezett tanárnő az oka, mert ő felszólította valamennyit azzal, hogy kérjék meg a szülőiket, hogy szabad-e ott szerepelniök, de meglepésére más vallású egy sem jelentkezett, a mire megjegyezte, hogy igen rosszul esik lánia hogy senkisémm érdeklődik az általa rendezendő darab iránt, holott ő senkivel sem tesz különbséget, a mit ha kell, a növendékek tanusítanak.

Hogy nem jelentkeztek nem csodálom. Lehet e kívánni, sőt az lett volna a helytelen, ha szidó és református növendékekkel Szűz-Máriát és más szenteket ábrázoltattak s jelképileg imádtattak volna, a mikor az vallásukkal ellenkezik. Hogy pedig a kath. körben ilyen tárgyú darab is színe kezül, azt rossz néven venni nem lehet. A református körben nem dicőstök Káivint, vagy az izraeliták Mózesét? Hisz kötelestügek apoini a kultusz, természetesen olyan mértékben, hogy azzal más vallásukat ne sértsen. Hogy a kath. kör sem valóható felekezeti türelmetlenséggel az kitűnik abból is, hogy a napokban kértem fel egy izraelita vallású úri embert a körben való szereplésre, a ki azt el is vállalta.

Nem kell félni a polg. iskolát attól, hogy oda a felekezeti békétlenséget bevigyük, hivatása magaslatán áll az a testület s hogy békés jó viszonyban vannak egymással kitűnik abból, mindnyusjan megjelentek az előadásokon is s viszont Istváncsik Mária is megszokott jelenni a más felekezetek által rendezett előadásokon. Rendezhet valaki bármely körben előadást s lehet vallásának legbuzgóbb hívője annakül, hogy vallási békességet és a Szentesen ismert jó viszonyt megbontani akarná.

Ennyit az igazság érdekében.

Cs.

Ujdonságok.

Szentés, 1909. január 10.

— Városi közgyűlés. Szentés város képviselőtestülete, mint erről hírt adunk, f. hó 18-án tartja e havi rendes közgyűlését a túl a kurcai tanácskozó teremben. A közgyűlés tárgyszózatának fontosabb ügyei a számonkérésék jelentése és új számonkérésék választása. — A főispán és az alispán felhívása a szicíliai földrendés áldozatai segélyezését szolgáló adomány megszavazása iránt. — Tanácsi javaslat a színháznak Tóth József nevről való elnevezés tárgyában. — Csongrád átírt a csongrád — kisalipari vasútépítés pártolására. — Jelentés a városi előfogatásra meghirdetett versenytárgyalás eredményéről.

— Kárpótlás a visszatartott pórtartalékok családjainak. A közös hadügyminisztérium a magyar és az osztrák kormány bélegyezsével elrendelte, hogy a Bosznia és Hercegovinában visszatartott pórtartalékok családjai megfelelő kárpótlásba részesüljenek. Az ide vonatkozó felhívás alos jelentés így hangzik: »Azon tartalékok és pórtartalékok családjainak, akiket a Boszniaiban, Hercegovinában és Dalmácia déli részében bekövetkezett létszám-cmélés alkalmából ott visszatartottak, állami támogatásra van igényük. Ez az igény a feleségek, a gyermekek, a felmenő rokonokat és a testvéreket illeti felteve, hogy a családtagok legszükségesebb megélhetési eszközei kizárólag vagy legnagyobb részben a visszatartott személyes keresetétől függnek. Ez a támogatás így van megállapítva: 1) 69

fillér fejenkénti fenntartási napiköltség a család minden tagja részére, azaz ugyanannyi, amennyi a katonák átvonulási illetéke; — 2) ha a család lakbérre szorul, minden napra a napi fenntartási költség felének megfelelő lakás illeték. — Nyolc éven aluli gyermekeket az összegnek fele illet. Az egy családnak nyújtandó támogatás összege azonban nem haladhatja meg a visszatartottnak a helyi viszonyok szerint feltételezhető a t l a g o s k e r e s e t e s s z e g é t. A póttartalékosokra 1908. november 28-tól, a többi visszatartottakra nézve 1909. január elsejétől fogva kezdődő igényt a lakhelye szerint illetékes politikai iktatási hatóság által szóval vagy írásban érvényesítheti az igényjogosult. A megállapított segélyösszeg havonként kétszer, minden hó 1-én és 16-án kerül kifizetésre. — Nem valami sokat jelent az egyes családokra nézve ez a segítség, de a nyomor remélt mindenestire elkergeti. Hozzávetőleges számítás szerint egy öttagú családnak, ahol nincs nyolc éven aluli gyermek, körülbelül öt ötféle korona a jut egy napra. Városokban, ahol a lakbér nagyobb, természetesen valamivel több.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 11-én tartotta az évben első rendes havi ülését, a vármegyeház kistermében, Kelemen Béla dr. főispán elnöklése mellett. Az első ülés első sorban is az albizottságokba osztályozást ejtette meg, melynél a fegyelmű választmány tagjai: Kiss Zsigmond, Szarka Mihály dr., Ternovszky Alajos és Scoss a Dozso, póttagjai pedig Vecsery Sándor dr. és Alt Miksa iettek. Börtönügyi bizottsági tagokká a főispán Kiss Zsigmondot, Vecsery Sándort, Faragó Antal, Alt Miksát és Matéffy Lászlót nevezte ki. A gyámügyi bizottság tagjai lettek választás útján: Kiss Zsigmond és Vecsery Sándor dr., póttag Novák József, kinevezés útján Szarka Mihály dr. és Korpás Pal, póttag Petrovics Soma, a bizottság előadója pedig Győry Antal jegyző. Az erdészeti bizottság tagjai Reöck Ivan és Kiss Zsigmond lettek, előadója Dózsa István dr. jegyző. Az erdei kihágási bíróságba beválasztottak rendes tagokul: Kiss Zsigmond, Matéffy László, Faragó Antal és Vecsery Sándor dr., póttagul: Novák József, Petrovics Soma, Szeder János és Korpás Pal. Végül az adófelőrző bizottság tagjaivá megválasztottak: Nagy Sándor dr., Onody Géza, Korpás Pal, Szeder János.

— **Az ipartörvény megvitatása.** Megint, hogy az ipartörvény tervezet tárgyában előkészített ankét tanácskozásai március első felében fognak megkezdődni, Ez ügyben a napokban bizalmas tanácskozás volt a kereskedelmiügyi minisztériumban Sztéryny József államtitkár elnöklete alatt, amelyre hivatalosak voltak az összes gazdasági testületek vezetői. A nagy ankét ülési rendszerint hétfőn, kedden és szerdán délután 4—8-ig fognak tartani, úgy hogy az ankét tagjai a hét első felét lehetőséggel az ügynek szentelhessek, a hét második felét pedig rendes foglalkozásuk ellátására fordíthassák. Így is kilátás van rá, hogy a tanácskozások 4—6 hetet fognak igénybe venni, amennyiben az ankétnek legalább is 90—100 tagja lesz, akiknek nagyobb rész

bizonyára kész javaslatokat, vagy legalább is kész kifogásokat tartogat az ankétre már csak azért is, hogy — beszéljen.

— **Gyermek menedékhely a megyében.** Az állami gyermekmenedékhelyek országos felügyelője: Ruffy Pál miniszter tanácsos f. hó 12-én Szentesre érkezett és innen Kelemen Béla dr. főispán és Cieatricis Lajos dr. alispán társaságában Szegvárra rándult át, hogy a régi vármegyeházban ott elhelyezett gyermektelepet megszemlélje melynek esetleg nagyobb szabású gyermek menedékhelyé átalakítását tervezik. A miniszteri tanácsos itt léte alatt tanácskozások folynak arról is, mint lehetne Szentesen a vármegye székhelyén egy nagyobb gyermekmenedékhelyet létesíteni.

— **Sziciliáért.** Az a rémes katasztrófa, mely csaknem egész Délolaszországot sújtotta a szicíliai földregésben, hol virágzó nagy városok dőltek romba és temették maguk alá az emberáldozatok ezreit és ezreit, világszerte rezgésbe hozta az érző emberi szíveket és mindenfelé megindult a legnagyobb szabású akció az egész vagyonuk tönkretételével sújtott, koldusbotra jutott szerencsétlenek fölségelésére. A döbbenetes emberi nyomor enyhítésében vármegyénk is kell, hogy kivége a maga részét és igen helyesen tette Kelemen Béla főispán, hogy itt az akciót ez irányban megindítva, f. hó 11-én a várm. közigazgatási bizottság tagjai, Szentes polgármesterét és főjegyzőjét, továbbá a helyi lapok szerkesztőjei magához hívta, megbeszélte a szentesi és megyebeli segélyakció módozatait. A főispán két kész proposíciót terjesztett az értekezlet elé, amiket egyben-másban kibővítve, mint föltétlenül célra vezetőket, el is fogadtak. A meghívottakból alakult meg a segélyakció végrehajtó bizottsága s a hozott határozatokhoz képest fölhívat intéznie az összes megyebeli egyesületekhez, hogy a farsangi évadban rendezendő vigalmait tiszta jövedelmének legalább 10 százalékát adják a szicíliai szerencsétleneknek. Elfogadtak egyben Bánó József mekszalkói főkonzul ajánlatát, hogy Szentesre jön és itt Mekszikórol, vagy 120 érdekes vitett képp bemutatásával, felolvasást tart az olaszországi károsultak javára s ezt a felolvasást kibővítik egy — helyi erők közreműködésével, február 2-án rendezendő színházi estélyivel. Végül felhívják az összes megyebeli községeket, hogy az olaszországi rémes földregés károsultjainak bizonyos segélyösszeget szavazzanak meg.

— **Eljegyzés.** Schlesinger Andor könyvelő vasarnap jegyezte el magának Szentesen Engelmann Ionka kisasszonyt, az Engelmann-testvérek kedves nővérét.

— **A munkásbiztosítási törvény novel-lája.** A munkásbiztosítási törvény novelláris javaslata — írja a Magyar Ipar — már teljesen elkészült és legközelebb megindulnak a bizalmas tanácskozások a törvénytervezet szövegének megállapítása tárgyában, úgy, hogy az még esetleg e hónap folyamán a képviselőház elé terjeszhető legyen.

— **Orvvadászat.** Hihetetlenül elharapódzott vármegyénkben, különösen Mindszent és Csanytelek határában az orvvadászat, melyen akárhányan rajtavésztettek és a büntető igazságszolgáltatás kezébe kerülnek, ez nem ségí kedvét az embereknek a tilosban való vadásztól. A múlt héten is két esetben vesztettek rajta az orvvadászok. Az egyik esetben Sóvényszázán, a pusztaszeri és hant-házi határan kilenc szegedi és kisteleki gaz-

dát értek rajta a csendőrök, ahogy éjnek éjnyán az uradalmi területen portyáztak. Mindnyájuktól elkobozták a fegyvert. Mind tehetőse parasztagda volt és kivétel nélkül mind vadászjegygyel is bíró vadászati jogbéről. Ezek hat tulajdonképpen mind azért váltottak vadászjegyet, hogy az idegen területen elejtett vadat akadálytalanul értékesíthessék. Hogy a holdvilágos és hóvilágos éjszakán észrevethető ne legyenek, az orvvadászok mind fehér ruhába öltöztek. — A másik eset Csanytelek határában történt, ahol Kása János gátor lepett meg egy csanyai polgár orvvadászat. A rajtacsipett ember szétszedhető fegyverét rögtön a kabátzsebbe tette volna el, de a gátor észrevette a manipulációt és motozni kezdte az atyafit. Ez azonban nem volt könnyű munka, mert az orvvadász elkapta fogaival a gátor kezét és addig harapálgatta, míg csak a fegyvert el nem bocsátotta. Dacára ennek ez az orvvadász is csendőrkébe került és a másik kilenc magyarral együtt bizonyára nem kerül el a méltó büntetésre.

— **Felolvasás.** Az izraelita hitközség kebelében alakult felolvasó bizottság vasárnap délután fél hat órakor Hoffmann Margit kisasszony, Dr. Öze Gyula és Roth Miklós urak közreműködésével felolvasást tart,

— **Fatolvajok.** Német Jeno szegvári haszonbéres földjéről a múlt évben november hóban 680 korona értékű nyarfat és akácfaft loptak. Hosszas nyomozás után a csendőrség megállapította, hogy a fatolvajok: Bihari Mihály, Patkai Imre és Szarka József szegvári lakosok voltak, akik ellen meg is tették a bűnvádi följelentést a szegedi törvényszéknél.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges csukamajolajat, a

Scott-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamajolaj. 8

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Az izraelita nőegylet színházi estélye.

A farsangi évad első mulatsága, az izraelita nőegylet színházi estélye szombaton zajlott le fényes erkölcsi és anyagi sikerrel.

Hetekkel előbb lazax érdeklődéssel kísérté a közönség ennek az estélynek az előkészületeit és már a pénteki szinpadí főpróbára olyan nagy közönség tödült a színházba, amennyivel a legkényesebb igényű szinagazgató is beérné, ha előadásait esténként látogatná.

Es a közönség nem is csalatkozott meg a várakozásában, mert az estély műsorának minden egyes száma fokozta a hatást, mely végezetül szűnni alig akaró tapsviharba csúcsosodott ki.

Hogy beszámoljunk: Szigethy Andor, a szabadkai szintársulat kitűnő művésze nyitotta meg a műsort. Bemutatassuk talán Szigethy a közönségünknek? — Mics tan Szentesen ember, aki nem ismeri, ak.

ne gyönyörködött volna az ő gazdag skálájú művészi alakításaiban. Most is, az estélyi művészi és előkelő jellegének megfelelően, két bájos énekszámmal állott elő, melyek közül különösen a „Gyónás” című, költői szépségű dal kapta meg a közönséget. A művészt már a színpadra léptekor lelkes taps fogadta, mely minden énekszám után frenetikus erővel tört ki újra meg újra.

Utána két bájos leánya: Polacsék Mariska és Elzi játszták el a „Táncpróbá” címet. A „Táncpróbá” című párjelenetet, hivatásos színésznőknek dicséretére való kedves közvetlenséggel mutatva be a baktiseknek próbábal előtt való elfogódottságát s ahogy egymásba bátorságot igyekeznek önteni a próbábal súvólény, ifjúurainak az övékével vetélkedő félnék felszágaságának feltüntetésével. Játékukat, előadásukat természetesen közvetlenségét méltán honorálta a közönség lelkes, meg-megújuló tapsa és derűs hangulata.

Majd Placsó Lajos dr. játsza gordonka Popper D. Godard és Girdani egy-egy bájos zeneszámát virtuóz technikával, finom művészi érzékkel és nagy zenei intelligenciával. A közönség áhíthatos csendben hallgatta a művészi játékot és különösen a Popper-féle Givott fülbemászó kedves zenéjére tört ki lelkesedéssel a tomboló taps, mely nem is szűnt addig, míg a rokokoszenes megjelenésű fiatal művész meg nem töltötte műsorát még egy számmal.

Bárta a műsor első szakszát a „Nyúlta nyánc” című tündérmese, melynek 39 gyermekszereplője készültéggel játszta, dalaolta és táncolta végig a mese két képét, hogy a közönséget a szó szoros értelmében elbájosítsa a festői képek és a gyermekeknek színpadon ritka otthonias, festelen viselkedése. A tündérmese három főszereplője: Cicatricis Ilonka (tündér), Nagy Gizike (Dilli) és Klein Ernőné (Peti) kintön kezeiben volt. Bátoran, mindenelfogódottság nélkül, ami fő, természetesen beszélték úgy, mint Lompos öreg nyánc Gál Tibor, a nagy tojást festő Tapsifül Mátéffy Sidor, a tojásokat csomagolásra szállító Bakugró László Gyuri s Puska Gémet Dezső, valamint a levélhordó Görbeláb Gál Sidor is és a kipoztában guggoló Mukika Reislaci és Pukika Bleier Pali, meg Vadiszüdv Bugyi Pista nagy könyvnyarokigazgatója be a kezéhez szolgáltatott színes tojásokat a kosárákba. A tündérmese után a nyúlta nyánc második képe, ahogy a fűgöny felgördültek a nyúlak a színtéren szorgoskodtak, a háttérben az emelvényes biborónusai valóssággal elbájosította a közönséget, melynek lelkes hangulata különösen akkor tört ki elemmentáris erővel, mikor a mese záradékául bevonultak a hódolótáncot lejteni az apró erdei vilik; Berkovics Irénke és Margitka, Eisler Juliska és Rózsika, Brieger Böske, Kardos Julánka, Komáromi Ilonka, Jurenák Irénke, Nagy Blanka, Papp Sarika és Zsoldos Ilonka, hogy egy bájos gavottban hódolatokat mutassák be a tündérnek és a nyúlak látogatására jött gyermekeknek. Mikor pedig a kis vilik kivonulása után nyomom vonultak be a virágfüzér táncot lejő párok: Bugyi Pista és Brieger Böske, Káló Tóni és Eisler Sarika, László Gyuri és Komáromy Gizike, Gál Tibor és Várady Erzsike, Szendrőy Zoltán és Nagy Gizike, Novobáczky Kálmán és Ve-

csery Stefike, Mátéffy Dezső és László Veronka, Weinberger László és — a beteggé lett Zsoldos Erzsike helyett beugrott Zsoldos Ilonka, László Andri's és Eisler Ilonka, Lantos Ferenc és Füst Molnár Kató, — a közönség sosain a meglepettség hangos tetszémoraja zúgott végig a festői szép táncot épp úgy mint a hódolótáncot, a szűnni nem akaró frenetikus tapsra meg kellett ujránia. A képbén zajos derűtséget keltett a kis Lederer Pista sikerült négermaszkja a második kép középpontjában.

A nősor második szakszát Révész István hegedűjátéka nyitotta meg. Művészi készütséggel, brilláns technikával játszta ezúttal Hubay Csárdajelenete olyan virtuóz tökéletességgel, ahogy — bár korábbiól ismeri már közönségünk az ő művészi kvalitásait — alig egyszer hallottuk még játszani és a játéka nyomán felviharzó lelkes tapsra ő is megtoldotta műsorát még egy brilláns zeneszámmal.

Utána Szigethy Andor adta elő a „Kupferschein Kóbi” című küplét az ő páratlan művészetével, majd egy másik küplé keretében, bemutatta — a sok lelkes taps után — a „Stépele” új angol táncot, melyet ez alkalomra tanult be s amelylyel tomboló tapsra ragadta a közönséget úgy, hogy engedve a szűnni nem akaró kihívásnak, ezt háromszor is meg kellett ujránia.

Placsó Lajos dr. gordonkajátéka következett erre. Ugyanolyan virtuózitással, mint az első szakszaban, játszotta Popper D. egy bájos zeneszámát, majd a sok lelkes tapsnak, és ujrásának engedve, egy magyar rapszódia-t, különösen az utóbbi káprázató technikai ügyesség mellett mély, magyaros érzéssel.

S most következett az estélyi kulja: felcsendült a zenekarban a tüzes olasz tarantella zenéje és a színpadra libbent négy szép leány: Horváth Julánka, Nagy Vilma, Reis Erzsike és Weinberger Irma, festői olasz népies kosztumban, hogy a vérszédítő olasz néptáncot ellejtsék. Es elejtették balet-táncosnőknek is dicséretére való ügyességgel és készütséggel úgy, hogy a nézőtérben végigzúgó orkászertű tapsra meg is kellett azt ismételnük.

Nagy hálaára kötelezte a rendezőseget Zsoldos Géza, aki a beteggé lett László Vilmas dr. helyet úgy az ének, mint a zeneszámok zongorakíséretének egzekválásában úgy szólván a 12 ik órában ugrott be és nehéz feladatát bravurosan, a közreműködött művészi erők teljes meglegedésére oldva meg, kínos zavarból mentette ki a rendezőket.

Ha még megemlítjük, hogy a táncokat Braun Soma kintön táncantánító a dal Földes Amu kintön tanították be s hogy az estélyt kedélyes, festelen, reggeli 5 óráig tartó táncmulatság zárta be, — akkor egy minden részében, erkölcsileg és anyagilag fényes sikerű estély lefolyásának híj képét adtuk vissza ebben a híradásunkban.

Meghívó.

A szentesi építőiparos szövetség f. hó 17-én vasárnap d. u. 2 órákor tartja tisztújító közgyűlést, melyre is kéri a tagok teljes számmal való megjelenése.

E hírdetmény egyúttal mint meghívó is szolgál.

Buday János
elnök.

Felolós szerkesztő: BÀNFAVLI LAJOS.
Ladótulajdonos: Szentes és Vidéke nyomda.

Nyomatott a „Szentes és Vidéke” könyvnyomda gyorsajtóján Szentesen 1909.

4 és 5 éves egy koronás heti betétes

részletek

már jegyezhető

a Szentes vidéki takarékpénztárnál.

15-4

Eladó ház.

Beller László örökösinek Daruútcza 14 számú házuk és az ártéri ássott Tisza mellett 13 részlet földjük kezező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet ugyanott. 10-1

6438—tkv. 908. sz.

Árverési hírdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhíré teszi, hogy Karolyi József és társa szentesi bej. cég végrehajtónak Lakos Maria Horvath Antalné végrehajtást szenvedő eleni 220 kor. tő. cskövetelés és járuléai, úgy Weisz Jakab gabonakereskedő szentesi lakos, csatlakoztatott végrehajtató 160 kor. tőke követelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén levő Szentes város belterületén fekvő a szentesi 6778. stjkyben A. 1. sorsz. a felvett 646ja. hrszámú beltelkes házra az árverést 1200 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi január hó 25-ik napján délelőtt 9. órákor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár két harmad részénél vagyis 800 koronánál alacsonyabb áron adatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát vagyis 120 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnal magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított banatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi káig kiegészíteni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnal, 1908. évi december hó 17-ik napján.

Katkics
kir. járásbíró.

1 koronás

heti-betétes részjegyek
jegyezhető a

Szentesi Központi
takarékpénztárnál.